

BUTLLETÍ

**de l'Associació d'Alumnes
Obrers de l'Escola Industrial
de Vilanova i Geltrú**

Publicació mensual

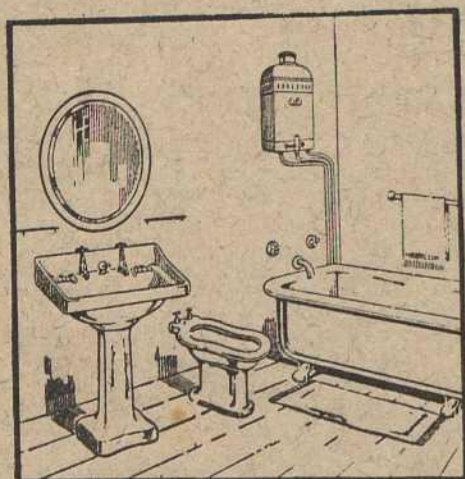
**Portaveu de
l'Associació**

Any VII

Núm. 61

Bañeras Lavabos
Calentadores
Waters Bidets
Cuartos de baño

WATER-CLOSETS
sin depósito
por medio del
Fluxómetro
"Iberia"

Funcionamiento
admirable

Calentadores "IRIS"
para cuarto de baño

Inexplosibles,
sólidos,
seguros
y de gran
rendimiento

Más de 4.000
instalados en
Barcelona

Garantizados
por 10 años

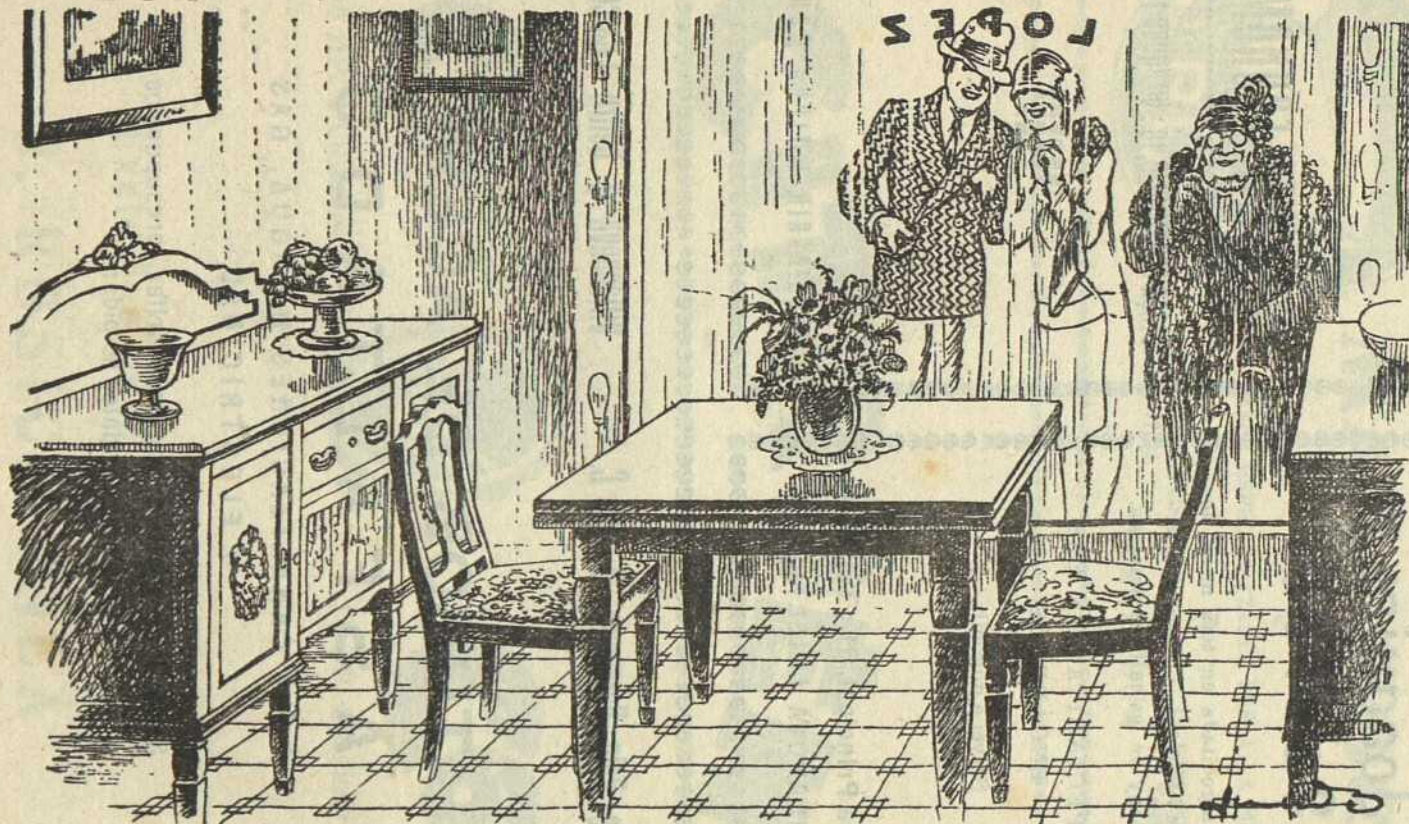
JAIME SAURET

7, PELAYO, 7

BARCELONA

MOBLES

J. LÓPEZ
Carrer del Carme, 44: Barcelona

- ELLA. Quins mobles més bonics!, són els únics que m'han agradat.
— ELL. No hi ha dubte, la casa López és la millor i la més econòmica.

Jo SOC UN HOME MOLT
PRÀCTIC I ECONÒMIC

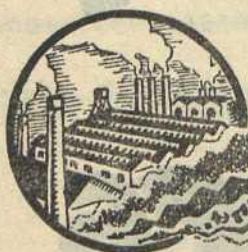
HE SATISFET EL MÁXIM
DELS MEUS DESITJOS
COMPRANT ELS

PANYOS

PER ALS TRAJOS I
ABRICS A LA GRAN
PANYERIA

LA TEXTIL CATALANA

DE LA FÀBRICA
directament al
consumidor, sen-
se intermediaris

ACTUALMENT

esplèndids assortits d'estams garantits des de **40 Ptes.** «corte».

PER A OBTENIR UNA BONA CONFECCIÓ
disposem d'un excel·lent tallador de primer ordre i sols cobrem
60 i 75 Pessetes per les bones «hetxures» d'un vestit.

Panyos - Novetats - Confeccions

La Textil Catalana

Plaça de l'Àngel, 1 - **BARCELONA** - Via Laietana, 25

Butlletí de l'Associació d'Alumnes Obrers de l'Escola Industrial de Vilanova i Geltrú

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ PER ALS NO SOCIS :

Semestre . . . 1'75 Ptes.

Any 3'50 >

Número solt. 0'30 >

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ :

Ateneu de Vilanova

i Geltrú, carrer de

Sant Pere, núm. 40

Del contingut dels treballs
que es presentin per a la seva
publicació, en seran respon-
sables els seus autors.

CLAUDI MIMÓ I CABA

A l'edat de 85 anys ha mort a l'Havana el Dr. Claudi Mimó, catedràtic d'aquella Universitat i il·lustre personalitat que era la representació genuïna de la cultura catalana a les Antilles.

El Dr. Mimó havia vist la llum primera en aquesta vila. Era fill del mestre don Pau Mimó, home abnegat i disposat al sacrifici pel bé dels altres, de qui havia hereditat el caràcter i les aficions.

La vida de don Claudi Mimó fou consagrada per complet a l'ensenyament, del que en feu el seu apostolat.

Home de caràcter senzill, gaudia, a l'illa de Cuba, de totes les consideracions, car la seva intel·ligència servia de guiatge a tothom qui el tractava i la seva bondat era un constant exemple pels demés. Els catalans de Cuba l'anomenaven l'avi, no tant pel seus anys, encara que fossin molts, com per la seva filantropia, qualitat sobresortint que ajuntava a les de pedagog i de savi i per les quals havia conquerit un alt prestigi.

El dia 10 del proper mes de setembre farà vuit anys que vingué a Vilanova aprofitant la seva estada a Espanya, on es trobava per haver vingut a Europa, a estudiar, complint una missió del Govern cubà, l'organització i el funcionament d'Universitats i Escoles Industrials.

La nostra vila va rebre dignament al seu fill il·lustre, qui tingué mots elogiosos per les nostres preades institucions culturals i digué, en el banquet que en honor seu va tenir lloc a la Casa Santa Teresa, evocant els dies de la seva joventut, guiat pels consells del seu benivolgut pare i mestre, que conservaria etern record de la seva vila nadiua, a la que agraïa les demostracions d'afecte rebudes després de trenta cinc anys d'absència.

Aquell acte fou per al Dr. Mimó el comiat als llocs que li recordaven els seus afectes més purs i al seu fogar nadiu, al qual va saber honorar a llunyes terres amb les llums de la seva intel·ligència, amb la seva bondat inestroncable i amb tota l'emoció dels seus sentiments pairals.

ETAPES DE LA FILOSOFIA OCCIDENTAL

(Acabament)

EL dia 10 de maig va tenir lloc la tercera lliçó, partint, el docte dissertant, de les idees filosòfiques de Sant Tomàs d'Aquino, explicant els fenòmens de la vida espiritual i material, segons aquell savi, anomenat el teòleg més insigne de l'Església d'Occident.

I seguidament parlà de la filosofia moderna i del seu introductor, Renat Descartes, analitzant els quatre punts fonamentals de la doctrina d'aquell geni de totes les ciències. Les teories filosòfiques de Descartes foren estudiades molt extensament pel senyor Xirau, qui donà una clara idea de l'evolució que sofrí el pensament humà, en llençar al món les seves concepcions l'autor famós de *Discurs sobre el mètode*, producte del talent portentós de Descartes, qui fou el més gran pensador de la seva època i home profundament metòdic i reflexiu.

Estudià el racionalisme, doctrina filosòfica que es sustenta sobre la base de la raó humana, fundant sobre aquesta les creences religioses. Sorgí després l'empirisme, sistema que sense oposar-se en absolut a l'anterior, funda en l'experiència la base dels coneixements de l'home.

En la quarta conferència, dia 17 de maig, parlà de Kant, fent un extens estudi, dintre dels límits que permet una conferència, de les famoses investigacions realitzades en el camp de lo abstracte, pel cèlebre filòsof de Koenisberg, discutidíssim autor de la obra *Crítica de la raó pura*, que com totes les de Kant, digué el senyor Xirau, ha tingut grandíssima influència en les ciències modernes i en la filosofia.

Descabdellant el tema de la lliçó que anem ressenyant, digué el dissertant que com conseqüència de les idees filosòfiques que imperaven llavors, feu la seva aparició el romanticisme, que es distingeix pel predomini de la sensibilitat i de la imaginació sobre la raó.

Oposat al romanticisme i fruit de l'empirisme, nasqué el positivisme, que admet solament el mètode experimental i rebutja tota acció *a priori* i tot concepte universal i absolut.

El moviment positivista donà origen a l'antipositivisme, tema que fou tractat en la cinquena i darrera lliçó, dia primer del mes de juny.

L'antipositivisme, lluita avui, de faisó persistent, contra els avenços del positivisme, i fruit d'aquesta lluita, en la societat actual la idea romàntica va guanyant adeptes. Hi ha, en el fons del pensament humà, un romanticisme saludable pel pervenir de la humanitat.

Digué, el doctor Xirau, que després de les lliçons anteriors, tocava, en aquesta darrera, de veure les noves perspectives de l'evolució de la societat. Precisar l'esperit del pensament humà.

Feu el senyor Xirau, en brillants paràgrafs, una eloqüentíssima dissertació, en la qual, hem de dir-ho de manera molt sintètica, digué que tot deu estar subjecte a anàlisi, per reconstituir la totalitat. El fruit de l'estudi de tots els sistemes, imposa avui a totes les ciències les normes físiques matemàtiques.

S'extengué en consideracions estudiant les sensacions que s'apleguen per a formar un objecte i sobre l'anàlisi del subjecte, conjunt de sensacions. D'aquest anàlisi en resulten l'esperit i la matèria reduïts a sensació pura.

Definí la ciència en sentit filosòfic, com un instrument de l'ésser viu per a dominar el sentiment de l'òptica.

Seguint el desenrotllo de la lliçó, digué que la lluita del pensament humà, per obrir-se pas pel camí de la veritat, determinà l'aparició de la teoria filosòfica anomenada pragmatisme, que tingué marcada influència cap als finals del XIXe segle.

Parlant del fluxe i reflux de les idees, o sigui el progrés i retrocés que sofreixen a través del temps, afirmà que la reacció, en el terreny filosòfic, no vol dir mai un pas endarrera, abans al contrari, assenyala el principi d'una concepció més avançada.

Digué que l'home, amb tot i ésser una de les espècies biològiques, al seu pas per la terra deixa cultura, perquè té un cert tipus d'activitat vital. La seva vida té sentit vital quan es sotsmet als valors *Bondat, Bellesa, Art, Justícia*, etc.

Parlant dels ideals, digué que no són absoluts. Acabà dient que el gran descobriment de la cultura actual és que les coses són coses quan s'impregnen de valors, i que hem d'enlairar-nos per mitjà de l'estudi per a que els ideals esmentats siguin els que regeixin la marxa de la humanitat.

La nombrosa concurrència que assistí a totes les lliçons, escoltà molt atentament i aplaudí en cada una d'elles al docte conferenciant, qui, en tot el cicle de conferències, demostrà la seva vastitud de coneixements i l'estudi que en matèria filosòfica ha realitzat.

Nosaltres hem de felicitar-nos del criteri enlairat que van tenir les nostres Junes en escollir els temes, i felicitem, ensems, al culte professor doctor Joaquim Xirau, per les belles coses que va dir-nos.

COMENTARIS A ALGUNS CAPÍTOLS DE L'ECONOMIA POLITICA

IV

SISMONDI critica amb violència la gran indústria i acusa el capitalisme d'emprar procediments criminals i inhumans.

Es realment commovedor el seu reportatge sobre les grans fàbriques que funcionaven a França en aquella època.

Fàbriques que s'assemblaven més a castells sinistres que no pas a establiments industrials. Sismondi presenta als ulls dels seus contemporanis un vast i trist panorama, on la misèria és dramatitzada al màxim. Infants escrofulosos i tísics, homes i dones escardalencs i corsecats, produint sota el virgo de bou del capataç setze i disset hores diàries, dintre un ambient obscur, rarificat i ple de metzines.

De Sismondi ençà la lluita de classes és més forta que mai.

Els atacs a l'ordre establert, el famós ordre natural dels fisiòcrates, han vingut essent més vigorosos i més intel·ligents cada dia.

Una mateixa centúria ha vist nèixer les idees de Saint-Simon, Owen, Karl Marx i ha presenciats la incubació de la revolució russa.

I és que la ciència econòmica, és segurament la més fecunda de totes les ciències.

Fortament lligada amb la filosofia i amb la ètica, ofereix a l'home un immens panorama de possibilitats. Posseeix sobretot el do de descobrir a la societat les seves més afroses llagues i alhora el remei més pràctic per guarir-les.

Succeeix, però, que de la mateixa manera que hi ha qui té interès en aquest guariment ràpid, hi ha també qui té interès en que els sofriments siguin eterns. I esdevé que aquest darrer punt de vista que de bell antuvi sembla inhumà i indefensable, recolza en tan formidables arguments de secular prestigi, que no solament anatematitza tot el què és renovellador, sinó que mantes vegades ha reeixit—i reeixirà encara—a anorrear els qui empenyen la societat vers altres camins, tot presentant-los com a enemics de l'ordre, de la seguretat i de la pau.

No és pas el nostre intent en continuar els nostres comentaris, després d'arribar a aquest punt, el de descriure l'estat actual de la societat, en el seu aspecte econòmic. Hi ha feina per una bella sèrie d'articles, que haurien d'ésser més concrets, més documentats i en especial desenrotllats per gent molt més docta en la matèria.

El nostre objecte era únicament assenyalar la necessitat immediata i més urgent cada jorn, de què cadascú al costat de les seves lectures a base de literatura i història — generalment sols de literatura — no negligís de fer-hi figurar les pàgines que els economistes han escrit sobre un tema tan transcendental com és la vida de l'home en allò que es refereix a les seves necessitats materials.

Nosaltres podem garantitzar que no recomanem el que s'en diu vulgarment una llauna. Al contrari, l'Economia és ameníssima.

Desvetlla més la dignitat personal que no pas la pròpia literatura estimulant, que no ens estem de qualificar de perniciosa.

Hi ha coses que no està gens bé a un home mitjanament culte, d'ignorar-les.

Es precis saber el mecanisme al qual estem subjectes, com funciona, quan menys esquemàticament.

Com a comentari final ens plau de transcriure un dels passatges de l'obra d'Adam Smith. Segurament un dels més interessants. En ell radica, al nostre entendre, el veritable punt neuràlgic de la qüestió palpitant.

Diu Adam Smith parlant de la població: La població, com les mercaderies, pot ésser o superabundant o insuficient. Com es regula la seva marxa? Sobre la demanda de la societat: heu's ací per quin procediment. En les classes populars, remarca ell, hom té, generalment, molts fills. Solament quan els salaris són baixos, la pobresa i la misèria en fan desaparèixer un gran nombre, mentre que els grans salaris permeten de conservar-ne gran part.

Val la pena d'observar que ells ho fan en tant que és possible, en la mesura que reclama la demanda de treball. Si aquesta creix constantment, la remunera-

ració del treball deu necessàriament encoratjar el matrimoni i la multiplicació dels obrers, de manera a permetre'ls-hi de fer front per una població sempre més nombrosa a aquesta demanda constantment creixent.

Si el salari és a un moment qualsevol inferior al necessari per subvenir aquesta demanda, la manca de braços ho revelarà, i si depassa el nivell la multiplicació excessiva dels braços reduiria depressa el salari a la taxa necessària.

El mercat sofriria en el primer cas d'una tal plètora i en el segon cas d'una tal penúria de braços, que la taxa del salari seria aviat posada a la corresponent a les exigències en què es trobés la societat.

Es d'aquesta manera que la demanda d'homes com la de tota altra mercaderia, regula necessàriament la producció d'homes, la empeny quan és massa lenta i l'atura quan va massa depressa.

Nosaltres trobem aquest passatge d'un patètic molt pujat de to.

A pesar de què la simplicitat amb que està plantejat l'assumpte pot fer somriure els entesos i els qui tenen necessitat de què les coses siguin complicades per trobar-les interessants, no deixa d'ésser cert que les conclusions d'un dels primers economistes, són tan exactes a la seva època com a la present.

Aquestes conclusions no porten la tristesa a l'ànim del lector?

No s'hi sent inclòs el lector en aquesta massa el benestar de la qual depèn de les fluctuacions d'una producció en la qual ell és un factor important?

Digueu-me si no ve a l'esperit la pregunta immediata :

Tan poc intel·ligent és l'home, tan poc sap de viure, que la felicitat de la majoria depèn de la producció dels objectes que a fi de comptes han de servir per a sí mateix?

Es evident que essent així, dintre aquesta producció hi té lloc un misteriós escamoteig del seu valor, que és el que esclavitzava l'home al seu propi treball.

De suggerències com la precedent, en són plenes les pàgines de l'Economia Política.

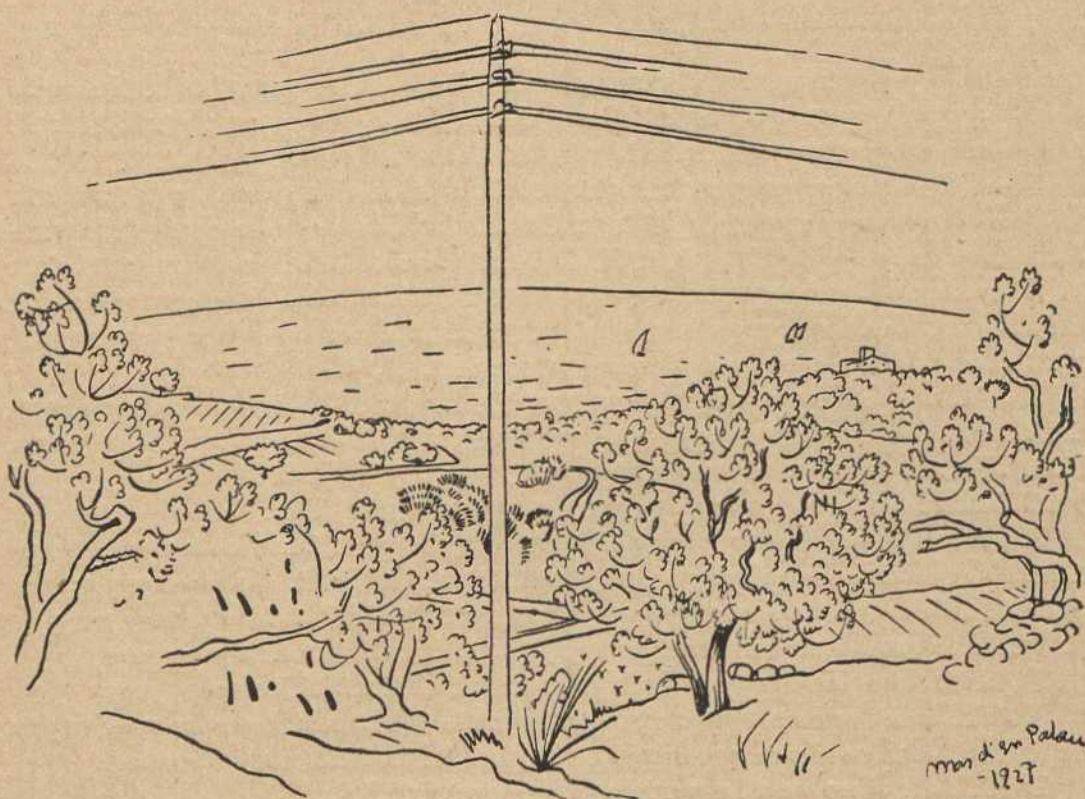
Creiem sincerament que l'home no pot prendre partit sense estar assabentat de l'ambient en què es mou. La revolta inconscient contra una opressió, que hom no podria definir concretament, és tan trista com la mateixa resignació. I ensems és tan estèril com aquesta.

Si el lema que empeny la humanitat és el Progrés, que no sigui a costa de dolors i de misèries. Potser és obrar contra la Naturalesa, l'intentar que la civilització no sigui fruit d'una lluita sagnant, sinó d'una col·laboració fraternal.

Però mentrestant creiem que és deure d'homes el de procurar que la lluita per la vida sigui un tòpic que es perdi en les llunyanies del temps. Que la història estigui neta de sang i de crims, que l'existència no sigui per ningú un càstig, una galera des d'on els anys es veuen transcórrer en mig de la monotonia d'un ritme sec i punyent i sota el dolor de la fatiga i la misèria eternes.

Això no serà fins que cadascú sàpiga concretament el què necessita. I sobretot fins que tothom estigui assabentat de les aspiracions materials que té dret a sostenir i a satisfer.

ANTONI ESCOFET

Dibuix d'E. C. Ricart

VISIONS DEL PENEDES

LA III EXPOSICIO D'ART DEL PENEDES

CONFERENCIA

«**I**NICIACIÓ al coneixement del Baix Penedès», era el tema de la quarta conferència organitzada per les Comissions executives de la III Exposició d'Art del Penedès, la qual tingué lloc a l'Ateneu, la nit del 23 del mes en curs, essent el dissertant el senyor D. J. Valero Ribes, distingit penedesenc i un element de vàlua entre la joventut intel·lectual que forma a les avançades de tot quant a Art i Literatura es relaciona, sense, però, deixar de sentir el neguit d'altres problemes d'ordre distint als esmentats.

Acompanyaren al Sr. Valero a la tribuna de l'Ateneu, els senyors del Comitè Directiu, D. Antoni Torrents i D. Josep Galcerán.

El darrer dels esmentats senyors, estimat company de Redacció, feu la presentació del conferenciant, la personalitat del qual elogià en termes veritablement efusius, posant de relleu la diversitat de coneixements de l'amic Valero, així com les seves senzillesa i modèstia.

Seguidament, el senyor Valero, començà la seva dissertació, per la qual, de bon antuvi, va servir-se d'un mapa geogràfic del Penedès, en el que s'hi veia ben bé la configuració de tota la comarca.

Per a fer-nos càrrec del Penedès, digué el senyor Valero que ens calia pujar al Coll de l'Aliga (450 metres), des del qual oviríem la llenca de terra que amb l'esmentat nom, s'exten entre el macís de Garraf i la serra de Montmell (650 metres), allargant-se i eixamplant-se després fins trobar els seus límits naturals.

Afegeix que les muntanyes descrites, ofereixen les mateixes característiques geològiques i en les quals s'hi produeix igual vegetació.

Esmentà la composició topogràfica de la comarca en el tercer període de l'era terciària (miocènic) i la que prengué en el quart període (pliocènic), en el qual quedà estructurada quasi bé semblant tal com és actualment.

Descriu les muntanyes de Garraf esmentant els seus pics més importants: La Mola, de 675 metres; Les Agulles, de 651; el Puig Bernat, 606; La Morella, 562; etc., etc. Digué, després de fer l'elogi de les muntanyes de Garraf, que no són tan feréstegues ni inhospitalàries com molts diuen, sinó que tenen un encant i una bellesa que bé ho saben els que han trespàs per elles anant d'excursió.

Seguint la seva descripció, ens parlà del riu subterrani que desemboca des-sota mateix de la Falconera, i dels nombrosos avencs que existeixen en el macís de Garraf i que determinaren els estudis que feren d'aquells terrenys, els notables geòlegs Mossèn Font i Sagué, Mossèn Faura i altres.

Creu el senyor Valero que aquestes aigües subterrànies podrien ésser produïdes per les filtracions del riu Anoia o de l'Avernó, sortint al mar pel lloc d'aquella llarga foradada, el qual és tant visitat pels excursionistes.

El sistema orogràfic de Garraf es perllonga, deixant algunes clapes de terra baixa, i a la banda de la Mediterrània els termes de Vilanova, Sitges, Cubelles i Cunit, fins a Calafell, on acaba l'anomenada Serra de Sant Rafel, que no arribant a la costa, deixa pas a la plana que s'exten fins a Altafulla, prop del riu Gaià, constituint els extrems del Baix Penedès, format pel districte de Vilanova i per part del de Vendrell.

La hidrografia del Penedès fou descrita pel senyor Valero, esmentant com element principal el riu Foix, demés de les nombroses rieres que travessen la comarca, essent les principals, per tenir sortida a la mar, la de Ribes i la de la Bisbal.

I després d'haver dissertat seguint el mapa, acabà el senyor Valero la conferència amb els mots següents:

El Baix Penedès es una de les regions de més intensitat i originalitat folklòrica de Catalunya. Terra de vi, garrofes i oliveres, és també terra de la música i la dansa popular penedesenca, tan poc coneguda pels catalans com intensament interessant per als tastadors de les particularitats delicioses del poble.

No tenim, per dissort, gaire espai per a comentar, com és degut, aquest caire que és, sens dubte, la particularitat més característica de la gent del Penedès.

La música popular està representada per les gralles, instruments rurals d'un sabor i qualitats típiques i atractius, sonades pels colrats i endiumenjats pagesos que deixen la fanga o l'ensulfatadora per a bufar i desgranar les ingènues i dolcíssimes melodies que són acompanyades pels vius i alegres redoblants dels

timbalers incansables. No hi ha penedesenc que no senti les típiques *matinades*, tocases en rompre l'auba dels dies de Festa Major pels carrers del poble, sense que les sangs, com un foc-follet estrany, no li augmentin tres vegades d'intensitat i les llàgrimes de felicitat no l'inundin els ulls. Tots els pobles tenen, o han tingut, els seus grallers. Però els més sonats han estat els del Vendrell en primer terme i els de la Bisbal, Arbós, Vilanova, Roda, La Pobla, etc...

La dansa popular, efectuada sempre al só de les gralles, és tan rica com variada. En primer terme els castells o Xiquets de Valls, nascuts a aquesta ciutat del Camp de Tarragona, però viscuts i alimentats per l'afició dels castellers penedesencs del Vendrell, Vilanova, Arbós, Creixell, La Pobla, Torredembarra i de tot arreu. Els balls de bastons a Sitges, Vilanova, Arbós, Vendrell, etc., els balls de diables celeberrims de l'Arbós i Sitges, els de les gitanes, cercolets, moixiganga, pastorets i una rècula inacabable que omplen de colors i tonades pròpies els carrers de Sitges, Vilanova, Vendrell, Arbós, Torredembarra i en totes les festes majors del Penedès que mai s'han reduït, únicament, als obligats de cornetí sota les teles llistades dels envelats.

I si anem a cantar el valor artístic del Baix Penedès, crec sincerament que cap tros de la Catalunya comarcal pot oferir un esplet tan gran i tan intens de músics i de pintors i en general tota la seva gent portà a dintre l'embrió d'alguna manifestació artística a punt de desenvolupar-se. Què tindrà el Vendrell que al mateix temps que engendra músics eminentíssims i mundials és el centre de l'acció irradiant de les nostres gralles i el bressol de la major part dels nostres grallers? Què tindran Vilanova i Sitges on floreixen com les roses als rostolls, tants conreadors de les arts plàstiques? I l'Arbós on a cada portal hi ha tres o quatre puntaires? Fins Bellvei té el seu art; passeu-hi cap al tard i veureu que al davant de cada casa s'ha armat un taller de gorres de cop.

Què tindrà doncs, el Baix Penedès que es manifesti amb tanta producció artística grossa o petita? Serà la marinada o el blau de l'aigua i del cel que li desperta els sentiments més amagats de l'ànima? Serà el paisatge terra endins de vinyes, oliveres i garrofers que li porten el record de la mare Grècia?

No agafa també el vi de certs països, per la terra on ha crescut el cep, o per la solera de la seva criança un *bouquet* especial que no tindrà trasplantat a altres comarques? No agafa el cer un tremp únic per l'aigua, potser, de certs indrets, que no pot adquirir en altres contrades, per esforços de tècnica que s'hi practiquin? Doncs el Baix Penedès té aquesta terra, aquesta aigua i aquesta solera, que crea i manté el tremp i el *bouquet* artístic de la seva gent.

Llargs aplaudiments tancaren el final de la dissertació.

.....

CONGRÉS. - Està treballant-se amb intensitat per a l'organització del IX Congrés de Química Industrial que tindrà lloc a Barcelona del 13 al 19 del proper mes d'octubre. Durant el curs de les sessions es celebraran dues conferències sobre temes d'actualitat. El Congrés dedicarà una jornada a l'estudi del problema dels combustibles i una altra a la metal·lúrgica i indústries mineres.

UNA ULLADA PELS ALPS SUÏSSOS

EL grup naturista «Amics del Sol», amb motiu de celebrar en aquesta vila, com ja han fet altres anys, la festa del solstici, va voler complementar la mateixa oferint a la nostra Associació el relat de l'excursió realitzada als Alps suïssos pels companys Busquets i Badia, pertanyents a l'agrupació esmentada.

L'excursió durà del 30 de juliol al 16 d'agost de l'any 1927, comprnent els viatges d'anada i tornada.

L'amic Busquets llegí al nombrós auditori la ressenya de l'excursió en la qual s'hi esmenta, de bon antuvi, l'agradosa impressió que els hi causà la ciutat de Ginebra, de la qual quedaren encantats els excursionistes, i de la cultura dels seus habitants, que es manifesta en els més petits detalls.

Inauguraren les ascensions escalant el Grand Salève, muntanya de 1.308 metres, que domina per la part de ponent, a uns 11 quilòmetres.

Va descriure després, de retorn de l'excursió, les festes de l'aniversari commemoratiu de la República Suïssa que començaren aquell dia, notant-se a la ciutat animació extraordinària.

Fou també molt atraient l'anada a Chamonix, el poblet francès situat al peu del Montblanc, de la que el llegidor feu gaudir als oients de les belleses d'aquells paratges i descrivint, de la mateixa jornada, la seva estada al refugi Gallois, sentat damunt la roca tartera del peu de l'agulla d'Argentièrre, a 2.822 metres.

El dia 4 d'agost feren la—per ells—primera ascensió alpina, explicant el senyor Busquets tots els detalls de l'excursió. A les 10 del matí arribaren al cim de la Tour-Noire (3.838 metres). En descriure el panorama digué el senyor Busquets: «Moltes paraules són dites per tal de donar idea de la impressió de les grans alçàries; mai no seran prou, per expressar-ho exactament; ni els poetes amb llurs fantasies ni els literats amb tota llur ciència arribaran de bon tros a plasmar el que la Natura, sense cap mot, sense cap lletra, canta en aquest món de joiells, que no es compren amb fortuna de diners sinó amb fortuna de voluntats».

No és menys suggestiva la descripció de la sortida realitzada el dia 5 vers Châtelard; després en un funicular es traslladaren a Barbérine.

Descrivint aquella jornada, ens digué que a entrada de fosc estaven a la cabana, a 1.889 metres d'alçària, al costat mateix del llac que, abans natural, és ara convertit en el gran barratge de 39 milions de metres cúbics de cabuda.

Del dia 6 de juliol, ens descriví el mirador del coll de Barbérine, a 2.400 metres i les congestes de la vall del Triège; el coll d'Emaney a 2.427 metres, entre la Tour Salière i el Luisin, des del qual gaudiren del sorprenent cop de vista, per ells esperat amb veritable daler, de la Dent de Midi i el pla de Salanfe al fons.

El Luisin, a 2.786 metres, també fou descrit pel senyor Busquets. Bellíssima balconada!, diu l'intrèpid excursionista que ens ho explica i protagonista de l'excursió.

Dent de Midi, Haute Cime, a 3.260 metres, alçària a la que arribaren després de travessar les prades de la gran planúria i de pujar camí costarut. Des de l'Haute Cime es deriva la cresta de la Dent de Midi vers Orient. Les estacions que feren pel camí en realitzar l'ascensió foren en el coll de Susanfe (2.500 metres) i en el coll des Paresseux (3.001 metres).

En aquest passatge de la conferència, amb ocasió d'haver sopat servits per una gentil minyona de la terra helvètica, l'amic Busquets evoca tota la poesia i la bellesa de la Suïssa popular i pintoresca, la dels formosos paisatges i les dolces cançons.

El dia 8 d'agost a la matinada deixaren la Dent de Midi, plena la pensa de records agradosos. Aquesta jornada fou de tragí constant pels excursionistes. Dia de vent i mig plujós. Trescant arribaren a la vila d'estiueig de Salvan. El vent bufava tot emmurriat quan un dels expressos del Simplon els portà, des de Martigny, on havien arribat en tren de cremallera, a l'estació d'enllaç de Viège des d'on, en un altre cremallera de 35 quilòmetres, remuntaren el riu que dona el nom a aquesta última vila.

Ací, la Suïssa suau i plàcida de les vacades, plena de poesia i de verds paisatges, es transforma en la Suïssa dels freds i de les muntanyes aspres. En mig de pluja, algun llampec i algun tro, arribaren a Zermat.

La jornada següent, dia 9, sortiren d'aquell poble privilegiat que s'amaga enyorat en el fons de la vall com esporuguit per l'altíssim murallam que s'alça al seu entorn.

Fent camí, a migdia arribaren a Gornergrat, cresta rocosa que s'eleva 3.136 metres. I esmenta el llegidor, que algú ha dit i sense exageració, que «ací els Alps, com si volguessin esgotar el sentiment de lo sublim, com si anessin a donar-nos d'un cop tota l'excelsitud que la Naturalesa pot oferir a l'home, ens mostren l'espectacle més grandíols que pot existir al món». Allí dalt, encisats per l'espectacle que al seu voltant s'oferia, passaren sis hores en un espai de dos metres quadrats gaudint de les belleses que els seus ulls contemplaven.

Seguint la seva descripció, digué l'amic Busquets que, forçosament, qui hagi visitat la vall, la població de Zermat—mal sigui sinó de pas—turísticament, no té més remei que parlar del Cervin, del Matterhorn. I després descriví les impressions que els hi causà recorrent els blancs caminals per a poder admirar les més variades perspectives del no sense motiu famós Cervin, del qual s'ha dit que «si un artista, amant de la línia, de la perfecció de formes, es doblés de la personalitat d'un alpinista, ple de passió i vèrtig per les escalades, i volgués concebre la seva muntanya ideal, no podria trobar res més que el Matterhorn».

Caminant, caminant, neus a banda i banda; a dalt, a baix; neu a les valls, als colls, als cims. Aquesta és la regió de Zmutt on convergeixen 6 o 7 glaciers.

I descriví l'arribada a la cabana Schönbrüll, a 2.716 metres. Aquell dia, 10 d'agost, claríssim, sense un bri de boira, els hi permeté fruit del panorama del Mont Rosa, fins a la Dent Blanca, presidit tot pel superb príncep d'aquelles muntanyasses, el Cervin.

Pel camí conegut de Gornergrat emprengueren la marxa el dia següent. I relatà la marxa d'aquell dia, 11 d'agost, per escalar el Mont Rosa, travessant les planes blanques on la neu ha estés el seu mantell. Finida la neu, el pas de la qual va emportar-se més d'una hora, els hi calgué guanyar una esquenuda tartera. A les cinc entraven a la cabana Betemps, a 2.990 metres d'alçària. I feren nit en aquell refugi alpi.

Descriu després l'accidentada marxa del dia 12, per a poder guanyar l'altèros cimal del Mont Rosa, a 4.354 metres. Explicà les dificultats i perills que trobaren, en mig sempre de la neu i fuetejats pel terrible torb. Amb tot, guanyaren, després d'una ascensió molt penosa, el coll de Satle, a 4.000 metres; però el vent bufava fort i ventava la neu freda que, com grapat de diminutes agulles, punxava les cares del excursionistes, els quals no tingueren altre remei que iniciar la retirada per no corre altres perills que haurien pogut tenir conseqüències greus.

I es despediren de l'alt cimal que no pogueren assolir, reconeixent la fortitud d'aquell gegant i respectant la seva voluntat de restar, aquell dia, solitari i rebent el bes del déu dels vents, que en la seva alada cursa anava acaronent la gran muntanya, immòbil en el seu regne dels gels.

Aquell dia escalaren el Riffelhorn (2.931 metres), cim espadat, però de preses segures, que serveix d'entrenament als qui volen pujar el Cervin.

El dia 13, sortiren de Zermat, i en cremallera pujaren a Loiche les Bains, que es troba al fons d'una vall tancada per tres muntanyes gairebé perpendiculars, que li donen la forma d'un triangle molt agut. Aquell mateix dia s'enfilaren fins a la torreta que serveix de fita al Plattenhorn, a 2.620 metres d'alçària, i contemplaren l'extens panorama que des d'aquella miranda s'ovira.

La darrera ascensió alpina la feren el dia 14. Salvant dificultats no exemptes de perills, trepitjant neu constantment, escalant turons, caminant per planells i guanyant collets, gaudiren del formós espectacle que ofereix la cadena suïssa de les més altes muntanyes, emmarcada pels núvols als límit de l'horitzó. Digué el lector que això sol mereix una fortuna.

Dalt del Wildstrubel, a 3.253 metres, voltats de la neu que com gelera imensa blanqueja totes aquelles serres; des d'aquell cim, ventat per l'aire glaça-díssim de les geleres que l'envolten, que domina una extensió grandiosa de muntanyes, veieren el macís del Montblanc i alps Bernois amb tota la Vallée ennegrida pel bosc.

I tot seguit, la davallada, a esmorzar a la Gemmi, de cara a la vall, i cap a les terres baixes, pel llac de Daube, de 2 quilòmetres.

L'excursió d'aquell dia, finia a entrada de fosc, a Interlaken, el lloc més luxós de tots els que visitaren els excursionistes. I d'Interlaken a Barcelona, entre els dies 15 i 16, es donà per acabada la ressenya, en el transcurs de la qual desfilaren per davant de la concurrència, nombrosíssimes vistes de paisatges de les muntanyes nevades i de les valls verdes de la imponderable terra suïssa.

Llargs aplaudiments escoltà l'amic Busquets, en acabar la lectura d'aquella interessantíssima excursió.

NOTICIARI

AMOR ALS LLIBRES

Per tal d'ampliar la nostra biblioteca, entre un grup d'alumnes ha nascut la idea d'obrir una subscripció, l'import de la qual es nodriria amb l'aportació de petites quantitats i serviria per a l'adquisició de llibres tècnics i de bona literatura.

Ens plau fer-nos ressó d'una iniciativa tan lloable i recomanem als nostres associats que la secundin.

Poden dirigir-se al Vocal-Bibliotecari, que els hi donarà tota mena de detalls.

NECROLÒGIQUES

Testimoniem la nostra condolença al nostre benivolgut consoci i expresident de l'Associació, D. Antoni Castells i Güell, pel traspàs del seu oncle D. Ramon Güell i Soler, desitjant que aquestes ratlles siguin un lenitiu per a la família del difunt.

—Ha mort en aquesta vila la nostra compatricia donya Rosalia Boés, mare, àvia i àvia política, respectivament, dels nostres volguts consocis Enric Almirall i Boés, Josep Almirall i Soler i Josep Coll i Pallejá, a qui testimoniem la nostra condolença, fent-la extensiva a tota la família.

—El nostre estimat consoci Enric Morgades i Serra, plora la mort de la seva mare donya Teresa Serra i Bordas.

El nostre condol més sentit, expressem a l'esmentat consoci i a la seva família.

NOVA ASSOCIACIÓ

S'ha constituït recentment l'Associació Espanyola de Lluuminotècnica, la finalitat de la qual és estimular l'estudi i la investigació de tot quan estigui relacionat amb el problema de la il·luminació, i de difondre els coneixements dels mètodes moderns, d'una utilització científica de la llum.

L'esmentada finalitat és eminentment cultural i social, ja que es tracta de divulgar els avantatges i importància de la llum respecte a l'economia privada i nacional, seguretat en el tràfec, adornaments, confort i demés.

PSICOTÈCNICA

Per als dies 26 al 29 del proper setembre està anunciada la celebració a Barcelona de la VI Conferència Internacional de Psicotècnica.

Durant les sessions es desenrotllaran les ponències següents :

I «Crítica dels tests, proposats per l'estudi de la fatiga industrial».

II «Mínimum de mesures estadístiques necessàries per a la graduació d'un test amb fins psicotècnics».

III «Mètodes psicotècnics aconsellables per a l'estudi de la personalitat».

Els idiomes oficials de la Conferència seràn espanyol, francès, anglès i alemany.

MATERIALES HIDRAULICOS GRIFFI, S. A.

CAPITAL SOCIAL : 4.000.000 PESETAS

COMPANIA EXCLUSIVAMENTE DEDICADA
A LA ELABORACION DE CEMENTOS BLANCOS
DE ALTA CALIDAD

CEMENTO GRIFFI BLANCO NATURAL

para fabricación de mosaico hidráulico.

CEMENTO GRIFFI PORTLAND BLANCO

de elevada resistencia (Supercemento).

Para fabricación de piedra artificial, estucos
y pavimentos continuos.

BANCO DE VIZCAYA

CASA CENTRAL : BILBAO

SUCURSAL EN VILLANUEVA Y GELTRÚ

PLAZA DE LA CONSTITUCION, 14

Capital	Ptas. 50.000.000
Reservas. . . .	, 37.000.000
Balance	, 1.746.232'47

Sucursales en las principales poblaciones de España

OPERACIONES QUE REALIZA ESTE ESTABLECIMIENTO :

Cuentas corrientes	{ a la vista
	{ Especiales

Imposiciones	{ a 90 días
	{ a 180 días
	{ a un año

Caja de Ahorros	{ Serie A
	{ Serie B

y toda clase de operaciones de Banca y Bolsa.

Agència-Dipòsit per a la comarca :

Magatzems de J. PUIG I BENASACH

Forn del Vidre, 5 - Telèfon 147

VILANOVA I GELTRU

CALZADOS MINERVA, S. A.

VIA LAYETANA, 30

BARCELONA